

Số: 126 /NQ-HĐND

Bắc Sơn, ngày 16 tháng 7 năm 2024

NGHỊ QUYẾT

**Về kết quả giám sát công tác quản lý bảo tồn, tôn tạo, phát huy giá trị di tích
trên địa bàn huyện Bắc Sơn**

**HỘI ĐỒNG NHÂN DÂN HUYỆN BẮC SƠN
KHÓA XX, KỲ HỌP THỨ MƯỜI CHÍN**

Căn cứ Luật Tổ chức chính quyền địa phương ngày 19 tháng 6 năm 2015; Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Tổ chức Chính phủ và Luật Tổ chức chính quyền địa phương ngày 22 tháng 11 năm 2019; Luật Hoạt động giám sát của Quốc hội và HĐND năm 2015;

Căn cứ Nghị quyết số 113/NQ-HĐND ngày 20 tháng 12 năm 2023 của Hội đồng nhân dân huyện về thành lập Đoàn giám sát chuyên đề của Hội đồng nhân dân giám sát công tác quản lý, bảo tồn, tôn tạo, phát huy giá trị di tích trên địa bàn huyện Bắc Sơn;

Xét Báo cáo số 245/BC-ĐGS ngày 21 tháng 6 năm 2024 của Đoàn giám sát Hội đồng nhân dân huyện; ý kiến thảo luận của các đại biểu Hội đồng nhân dân huyện tại kỳ họp.

QUYẾT NGHỊ:

Điều 1. Thông qua Báo cáo số 245/BC-ĐGS ngày 21 tháng 6 năm 2024 của Đoàn giám sát Hội đồng nhân dân huyện về kết quả giám sát công tác quản lý bảo tồn, tôn tạo, phát huy giá trị di tích trên địa bàn huyện Bắc Sơn với những nội dung cơ bản sau:

1. Kết quả đạt được

Công tác quản lý, bảo tồn, tôn tạo, phát huy giá trị di tích trên địa bàn huyện được quan tâm chỉ đạo thực hiện có hiệu quả. Ủy ban nhân dân huyện đã ban hành kế hoạch để triển khai thực hiện Kết luận số 28-KL/TU, ngày 31/12/2020 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về việc tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 25-NQ/TU, ngày 31/8/2016 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa tỉnh Lạng Sơn, giai đoạn 2016 - 2020 và những năm tiếp theo. Triển khai tích cực, hiệu quả Đề án bảo tồn, tôn tạo, phát huy giá trị hệ thống di tích lịch sử - văn hóa và danh lam thắng cảnh trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn giai đoạn 2021 - 2030 theo Quyết định 855/QĐ-UBND ngày 22/4/2021 của UBND tỉnh Lạng Sơn.

Công tác quản lý, bảo vệ và phát huy di tích, kiện toàn Ban quản lý di tích các cấp trên địa bàn huyện được quan tâm thực hiện. Công tác quy hoạch sử dụng đất giai đoạn 2021-2030 và kế hoạch sử dụng đất hàng năm; cấp giấy chứng nhận

quyền sử dụng đất được triển khai thực hiện. Công tác tu bổ, trùng tôn tạo triển khai thực hiện có hiệu quả (18/40 di tích được tu bổ); ngoài nguồn kinh phí đầu tư của Nhà nước, công tác huy động các nguồn lực xã hội hóa để tu bổ, tôn tạo di tích được quan tâm chú trọng.

Hoạt động ứng dụng khoa học về bảo tồn, phát huy giá trị di tích được thực hiện có hiệu quả, các di tích đã được đưa vào phần mềm quản lý di sản văn hóa tỉnh Lạng Sơn; đều có biển báo, nội quy, bia có tóm tắt nội dung giá trị lịch sử của di tích, được số hóa bằng quét mã QR code thuận lợi trong công tác quản lý, phát huy giá trị các di tích.

Công tác phối hợp thực hiện lập hồ sơ quy hoạch cho khu di tích cấp quốc gia đặc biệt được thực hiện đảm bảo các quy trình thủ tục. Thực hiện hoàn thành cơ bản việc cắm mốc ranh giới khoanh vùng khu vực bảo vệ các điểm di tích được xếp hạng.

Việc khai thác, phát huy giá trị văn hóa của di tích được thực hiện gắn với các lễ hội, hoạt động văn hóa văn nghệ, tham quan du lịch, ngoại khóa... thu hút đông đảo tầng lớp nhân dân tham gia, góp phần giáo dục truyền thống cách mạng, lòng yêu nước và tự tôn dân tộc.

2. Tồn tại, hạn chế

- Số lượng di tích chưa được tu bổ, trùng tu, tôn tạo, phục hồi kịp thời dẫn đến sự xuống cấp, nhiều di tích hiện chỉ còn là phế tích (còn 22/40 di tích chưa được tu bổ, phục hồi: Cầu Lọp Long Đống; Đình Long Đống; Hang Nàng Tiên (Công binh xưởng xã Long Đống); Đình Dục Lắc; Lân Lắc; Chùa Quỳnh Sơn; Cầu Rá Riêng; Đèo Keng Tiếm; Hang Dơi; Hồ Pác Mỏ; Hang Tín Vận; Hang Thắm Hoài; Búp Hủ; Đình Làng Mỏ; Đình Làng Huyền; Đình Làng Thắm; Đèo Keng Giàn; Đình Phiến Ca; Bãi Tập Bản Ít; Hang Nàng Tiên (Nhất Hòa); Nghè Yên Lãng; Hang Cốc Lý). Biển ghi thông tin tại một số di tích đã cũ, hỏng, thông tin ghi trên biển chưa cụ thể, chi tiết về sự kiện, chưa có sự đồng nhất với mốc thời gian lịch sử (biển di tích Lân Áng; Làng Minh Đán xã Hưng Vũ; biển di tích làng Khuôn Khát xã Vũ Lễ).

- Một số di tích đang được trùng tu tôn tạo do Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh làm chủ đầu tư do các hộ gia đình cá nhân hiến đất chưa thực hiện xong công tác giải phóng mặt bằng theo quy định của pháp luật; còn 01 di tích (Đồi Nà Kheo - thôn Nam Hương 1, xã Tân Hương) đến nay chưa được khởi công xây dựng do còn khó khăn về công tác giải phóng mặt bằng.

- Tiến độ thực hiện tu bổ, tôn tạo di tích Lân Áng, Làng Minh Đán xã Hưng Vũ; Làng Khuôn Khát xã Vũ Lễ theo nguồn vốn hỗ trợ của Quân khu I – Công trình chào mừng kỷ niệm 80 năm ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam còn chậm, đến nay công trình chưa được khởi công xây dựng.

- Công tác cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho các di tích đã được xếp hạng đã được quan tâm thực hiện nhưng việc triển khai còn chậm. Đến nay đã cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho 7/27 di tích đạt 25,9%; chưa đạt được mục tiêu giai đoạn 2021-2025 (22 di tích) theo Quyết định số 855/QĐ-UBND ngày

22/4/2021 của UBND tỉnh về phê duyệt Đề án bảo tồn, tôn tạo, phát huy giá trị hệ thống di tích lịch sử - văn hóa và danh lam thắng cảnh trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn giai đoạn 2021-2030.

- Công tác quy hoạch di tích thực hiện còn chậm (có 12 di tích được xếp hạng đang thực hiện hoàn thành hồ sơ quy hoạch), chưa đạt được mục tiêu đoạn 2021-2025 (27 di tích) theo Quyết định số 855/QĐ-UBND ngày 22/4/2021 của UBND tỉnh về phê duyệt Đề án bảo tồn, tôn tạo, phát huy giá trị hệ thống di tích lịch sử - văn hóa và danh lam thắng cảnh trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn giai đoạn 2021-2030. Việc phân bổ kinh phí từ nguồn ngân sách huyện cho quy hoạch di tích cấp quốc gia, cấp tỉnh trên địa bàn huyện còn gặp khó khăn, chưa thực hiện được.

- Nguồn lực đầu tư cho công tác quản lý di tích còn khó khăn; việc phân bổ kinh phí từ nguồn ngân sách huyện cho quy hoạch di tích cấp quốc gia, cấp tỉnh trên địa bàn huyện theo Đề án tại Quyết định số 855/QĐ-UBND ngày 22/4/2021 của UBND tỉnh chưa thực hiện được; bố trí bổ trí kinh phí đối ứng ngân sách thực hiện công tác chống xuống cấp cho các di tích trên địa bàn huyện chưa đáp ứng nhu cầu thực tế.

- Công tác thanh tra, kiểm tra quản lý, bảo tồn, tôn tạo, phát huy giá trị di tích chưa được thường xuyên theo kế hoạch. Công tác bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa gắn với phát triển du lịch còn hạn chế.

- Các xã, thị trấn có Ban quản lý di tích do Phó chủ tịch UBND xã, thị trấn làm trưởng ban, tuy nhiên, 100% cán bộ Ban quản lý di tích cấp xã hoạt động theo chế độ kiêm nhiệm. Đối với các di tích liên quan đến tín ngưỡng (Đình Chùa Quỳnh Sơn, Đình Nông Lục xã Hưng Vũ) đã thành lập thêm Tổ thường trực để trông coi và mở cửa đón khách, Tổ thường trực không có kinh phí hoạt động và chủ yếu là các cụ cao tuổi nên chỉ trông coi và vệ sinh dọn dẹp, chưa phát huy được hết lợi thế của di tích lịch sử mang yếu tố tâm linh để thu hút khách tham quan.

3. Nguyên nhân tồn tại, hạn chế

- Một số cấp ủy, chính quyền chưa quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo sâu sát, quyết liệt trong công tác quản lý bảo tồn di tích. Một bộ phận Nhân dân chưa nhận thức đầy đủ, sâu sắc về vai trò, trách nhiệm về bảo tồn, phát huy giá trị di tích; sự tham gia của cộng đồng trong việc bảo vệ và phát huy giá trị của di tích còn hạn chế.

- Điều kiện kinh tế - xã hội của huyện còn khó khăn, việc cân đối nguồn kinh phí ngân sách huyện cho công tác quản lý, tu bổ, phục hồi trùng tu tôn tạo, chống xuống cấp các di tích còn hạn chế chưa đáp ứng được mục tiêu đề ra.

- Công tác quản lý đất đai chưa quan tâm thường xuyên, việc xác định quy mô, diện tích, ranh giới còn chông chéo, phát sinh vướng mắc trong quá trình tổ chức thực hiện.

- Các quy trình thủ tục về quy hoạch, bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích và các vấn đề liên quan còn phức tạp, do các văn bản quy phạm pháp luật quy định nên cũng ảnh hưởng đến tiến độ thực hiện các dự án trùng tu, tôn tạo.

V. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

1. Đối với cấp Tỉnh

(1) Đề nghị xem xét xây dựng, ban hành cơ chế chính sách hỗ trợ kinh phí cho việc bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích; cho người chăm sóc, bảo vệ di tích và các cơ chế chính sách đặc thù để huy động các nguồn lực xã hội hóa trong công tác quản lý, bảo vệ, phát huy giá trị di tích, đặc biệt là hoạt động bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích.

(2) Đề nghị HĐND tỉnh ban hành chính sách hỗ trợ tu bổ, tôn tạo, chống xuống cấp cần thiết cho các di tích cấp tỉnh hiện nay đã bị xuống cấp nghiêm trọng.

2. Đối với UBND huyện

(1) Tiếp tục chỉ đạo công tác tuyên truyền, phổ biến các nội dung Nghị quyết số 25 - NQ/TU, ngày 31/8/2016; Kết luận số 28-KL/TU, ngày 31/12/2020 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy và các văn bản khác liên quan đến công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa trên địa bàn huyện. Chỉ đạo, hướng dẫn UBND các xã, thị trấn làm tốt công tác bảo tồn, trùng tu, tôn tạo và phát huy giá trị của di tích trên địa bàn huyện.

(2) Chỉ đạo các cơ quan liên quan phối hợp thực hiện việc cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho các di tích; chỉnh lý biến động đất đai đối các hộ gia đình hiến đất cho các di tích; tập trung giải phóng mặt bằng các công trình đang được trùng tu, tôn tạo; phối hợp với Quân khu I đẩy nhanh việc khởi công và tiến độ thi công công trình chào mừng 80 năm ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam đối với 03 di tích Lân Áng, làng Minh Đán xã Hưng Vũ; làng Khuôn Khát xã Vũ Lễ.

(3) Hằng năm xem xét bố trí kinh phí từ nguồn ngân sách huyện thực hiện công tác quy hoạch; cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất để hoàn thành mục tiêu Đề án tại Quyết định số 855/QĐ-UBND ngày 22/4/2021 của UBND tỉnh giai đoạn 2021 - 2030 đề ra.

(4) Tăng cường công tác tuyên truyền, vận động để huy động hiệu quả nguồn xã hội hóa để đầu tư, tôn tạo, tu bổ di tích. Hằng năm cân đối, lồng ghép các nguồn vốn đầu tư để trùng tu, tôn tạo, tu bổ chống xuống cấp các di tích trên địa bàn huyện.

(5) Chỉ đạo Phòng Văn hóa và Thông tin phối hợp, rà soát các biển ghi thông tin tất cả các di tích trên địa bàn huyện để khi được đầu tư, tôn tạo có sự đồng nhất với mốc thời gian lịch sử (*Lân Áng, Minh Đán xã Hưng Vũ; Khuôn Khát xã Vũ Lễ*). Thường xuyên kiểm tra, rà soát những di tích xuống cấp để đề xuất với tỉnh hoặc đưa vào danh mục đầu tư, kế hoạch để trùng tu, tôn tạo trong thời gian tới nhằm phát huy giá trị các di tích đã được xếp hạng gắn với phát triển du lịch trên địa bàn huyện.

(6) Chỉ đạo ngành chuyên môn có kế hoạch tập huấn, hướng dẫn nâng cao vai trò, trách nhiệm và kỹ năng, kiến thức về giới thiệu, quảng bá di tích gắn liền

với quảng bá du lịch của địa phương cho đội ngũ cán bộ văn hóa xã hội cấp xã. Chỉ đạo công tác thanh tra, kiểm tra quản lý, bảo tồn, tôn tạo, phát huy giá trị di tích trên địa bàn huyện.

3. Đối với UBND cấp xã

(1) Tiếp tục tăng cường tuyên truyền, nâng cao nhận thức, quảng bá rộng rãi về giá trị của các di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn; huy động sự vào cuộc của các tổ chức chính trị, xã hội tham gia vào quá trình quản lý, tu bổ và tôn tạo các di tích.

(2) Quan tâm kiện toàn nâng cao trách nhiệm của Ban quản lý di tích cấp xã, quy chế hoạt động của Ban quản lý di tích. Phân công đội ngũ công chức Văn hóa - xã hội hỗ trợ Tổ thường trực trông coi các di tích trong các hoạt động. Tăng cường công tác quản lý các di tích đã được công nhận; kịp thời đề xuất khó khăn, vướng mắc trong quá trình quản lý di tích trên địa bàn.

(3) Hoàn thiện các thủ tục đất đai các điểm di tích do người dân hiến đất xây dựng công trình, phối hợp thực hiện công tác giải phóng mặt bằng theo quy định; đẩy nhanh tiến độ lập hồ sơ đề nghị cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đối với các điểm di tích trên địa bàn.

(4) Tập trung khai thác có hiệu quả giá trị lịch sử văn hoá của các di tích, phục vụ cho việc giáo dục truyền thống lịch sử cách mạng, bảo tồn các giá trị văn hoá truyền thống cách mạng gắn với phát triển du lịch tạo động lực thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội ở địa phương.

Điều 2. Tổ chức thực hiện

1. Giao Ủy ban nhân dân huyện tổ chức triển khai thực hiện Nghị quyết; báo cáo Hội đồng nhân dân huyện kết quả thực hiện theo quy định.

2. Giao Thường trực Hội đồng nhân dân huyện, các Ban của Hội đồng nhân dân huyện, các Tổ đại biểu Hội đồng nhân dân huyện, đại biểu Hội đồng nhân dân huyện giám sát việc thực hiện Nghị quyết.

Nghị quyết đã được Hội đồng nhân dân huyện khóa XX, kỳ họp thứ mười chín thông qua ngày 16 tháng 7 năm 2024./.

Nơi nhận:

- Thường trực HĐND tỉnh (b/c);
- UBND tỉnh (b/c);
- Thường trực Huyện ủy;
- Thường trực HĐND huyện;
- Chủ tịch, Phó Chủ tịch UBND huyện;
- Ủy ban MTTQ Việt Nam huyện;
- Đại biểu HĐND huyện;
- Các cơ quan, đơn vị;
- TT HĐND, UBND các xã, thị trấn;
- Trang Thông tin điện tử huyện;
- Lưu VT, HS kỳ họp.

CHỦ TỊCH

Hoàng Văn Hồng